Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 82.934 van 18 oktober 1999

A. 61.124/VIII-939
(voorheen III-20.217)

In zake : **de vereniging zonder winstoogmerk "Aktie en Vrijheid"**

die woonplaats heeft gekozen bij Mr. Philippe LEVERT, advocaat, Clementinalaan 3
1190 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister van Landsverdediging.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 11 november 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij de vereniging zonder winstoogmerk "Aktie en Vrijheid" de nietigverklaring vordert van :

1. het koninklijk besluit van 11 augustus 1994 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 oktober 1964 tot oprichting van een commissie van advies voor het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst;
2. het koninklijk besluit van 11 augustus 1994 tot oprichting van de controlecommissie bedoeld in artikel 11 van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het militair personeel van de land-, de lucht-en de zeemacht en van de medische dienst;

Gelet op arrest nr. 77.888 van 30 december 1998 waarbij de debatten heropend worden en waarbij het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het

auditoraat ermee belast wordt het onderzoek voort te zetten;

Gezien het aanvullend verslag van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 31 maart 1999 waarbij de neerlegging van het dossier en van het aanvullend verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van dat verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 30 augustus 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 8 oktober 1999;

Gehoord het verslag van mevr. GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. LEVERT, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van kapitein MEYUS, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het gedeeltelijk eensluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de gegevens die dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep uiteengezet zijn in de arresten nrs. 66.869 van 18 juni 1997 en 77.888 van 30 december 1998;

Overwegende dat de verzoekende partij een eerste middel ontleent "aan schending van artikel 108 van de Grondwet, onbevoegdheid van de steller van de handeling, schending van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, inzonderheid van de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 19 ervan, en machtsoverschrijding"; dat ze in hoofdzaak betoogt dat, door opnieuw het koninklijk besluit van 20 oktober 1964 te wijzigen tot oprichting van een commissie van advies voor het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, de Koning niet de verplichting in acht genomen heeft om binnen een redelijke termijn uitvoering te geven aan de voormelde wet van 11 juli 1978 en zijn bevoegdheden te buiten is gegaan; dat ze voorts stelt dat de tweede bestreden handeling gesteld is om aan de eerste uitvoering te kunnen geven, waardoor ze bijgevolg onwettig is;

Overwegende dat het recht om zich bij een vakorganisatie aan te sluiten deel uitmaakt van het statuut van de militairen en dat de vakorganisaties voor de uitoefening van dat recht het noodzakelijke draagvlak bieden; dat die aangelegenheid derhalve behoort tot de bevoegdheid van de wetgever en niet tot die van de Koning als bevelhebber van de krijgsmacht; dat, zoals in arrest nr. 77.263 van 27 november 1998 gesteld is, de ongrondwettigheid van het koninklijk besluit van 20 oktober 1964 tot gevolg heeft dat de eerste bestreden handeling waarbij dat besluit gewijzigd wordt ook ongrondwettig is;

Overwegende dat de tweede bestreden handeling niet beoogt het voormelde koninklijk besluit van 20 oktober 1964 of de eerste bestreden handeling te wijzigen; dat hoewel uit de aard van het verband tussen de

twee bestreden handelingen, zoals beschreven in het voornoemde arrest nr. 77.888, geconcludeerd zou kunnen worden dat de eerste nietig is als gevolg van de nietigverklaring van de tweede, niet kan worden nagegaan of het tegenovergestelde juist is; dat het middel niet gegrond is, in zoverre ermee uitsluitend als gevolg van de nietigverklaring van de eerste handeling de nietigverklaring van de tweede bestreden handeling wordt gevorderd;

Overwegende dat een tweede middel, gericht tegen de tweede bestreden handeling, in bijkomende orde ontleend wordt aan schending van artikel 108 van de Grondwet en aan machtsoverschrijding; dat de verzoekende partij verwijst naar artikel 1, tweede lid, van die handeling en betoogt "dat door te bepalen dat artikel 11 van de wet van 11 juli 1978 enkel in werking wordt gesteld wat betreft de eerste in paragraaf 1 van dat artikel bedoelde telling, uitgevoerd op het tijdstip van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 11 augustus 1994, de Koning de facto artikel 11, § 2, van de wet van 11 juli 1978 voor de toekomst heeft geschorst, tenzij voor die enige telling; dat de Koning niet gemachtigd was dat te doen wegens artikel 108 van de Grondwet";

Overwegende dat artikel 1 van het koninklijk besluit van 11 augustus 1994 tot oprichting van een controlecommissie bedoeld in artikel 11 van de wet van 11 juli 1978 het volgende bepaalt :

" Artikel 5 van de wet van 11 juli 1978 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst, hierna "de wet" genoemd, gewijzigd door de wet van 21 april 1994, wordt in werking gesteld, wat de erkende professionele syndicale organisaties betreft, de dag waarop dit besluit in werking treedt en, wat de overige syndicale organisaties betreft, de dag waarop de naam van de enige representatieve professionele syndicale organisatie in het Belgisch Staatsblad wordt

bekendgemaakt met toepassing van artikel 17, derde lid.

Artikel 11 van de wet, gewijzigd door de wet van 21 april 1994, wordt in werking gesteld enkel wat de eerste telling betreft";

dat artikel 11 van de wet van 11 juli 1978, waarvan paragraaf 2 geen wijzigingen ondergaan heeft, het volgende bepaalt :

" § 1. De koning stelt de datum vast waarop de leden in actieve dienst van de verschillende erkende professionele syndicale organisaties voor het eerst worden geteld. Om de zes jaar vanaf de datum van de eerste telling kan een erkende professionele syndicale organisatie vragen dat zij als representatieve syndicale organisatie wordt erkend. In dat geval gaat een commissie na of zij voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 5, 2°.
(...)
§ 2. Een syndicale organisatie waarvan door de commissie werd vastgesteld dat zij niet voldoet aan de bepalingen bedoeld in § 1, eerste lid, mag voor het verstrijken van de termijn van zes jaar een nieuw onderzoek aanvragen, indien zij meent sedert die vaststelling wel aan de gestelde voorwaarden te voldoen.

Indien uit dit nieuw onderzoek blijkt dat de syndicale organisatie aan de gestelde voorwaarden voldoet, heeft zij onmiddellijk zitting in de comités waarvoor zij als representatief wordt beschouwd.
(...)";

dat ten slotte in artikel 19 van de wet van 11 juli 1978, waarvan de tekst geen wijzigingen ondergaan heeft, het volgende staat :

" De inwerkingtreding en de toepassing van de onderscheiden bepalingen van deze wet worden verzekerd door de Koning op de data en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt";

Overwegende dat de aan de Koning verleende machtiging om de inwerkingtreding en de toepassing van de wet te regelen dient te worden uitgelegd in het licht van artikel 108 van de Grondwet, dat bepaalt dat Hij geen vrijstelling van de uitvoering van de wetten mag verlenen; dat de noodzaak of de mogelijkheid om in verschillende fasen aan een wet uitvoering te geven en om overgangsbepalingen uit te werken, geen vrijstelling in-

houdt van de verplichting om te dien einde een redelijke termijn in acht te nemen; dat die termijn in het onderhavige geval kennelijk overschreden is en dat de Koning de inwerkingstelling van het voornoemde artikel 11 niet meer mocht beperken, te meer daar de controlecommissie waarvan de oprichting noodzakelijk was voor de toepassing van deze bepaling werkelijk opgericht is; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat een derde middel, gericht tegen de tweede bestreden handeling, ontleend is aan schending van artikel 10 van de wet van 1 september 1980 betreffende de toekenning en de uitbetaling van een vakbondspremie aan sommige personeelsleden van de overheidssector en aan schending van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen; dat verzoekster betoogt dat de artikelen 9 en 20 van de tweede bestreden handeling omschrijven wat dient te worden verstaan onder bijdrageplichtig lid; dat de Koning bij artikel 11, § 3, van de voornoemde wet van 11 juli 1978, ingevoegd bij de wet van 1 september 1980 betreffende de toekenning en de uitbetaling van een vakbondspremie aan sommige personeelsleden van de overheidssector, gemachtigd is dat begrip te definiëren; dat de besluiten tot uitvoering van die laatste wet vastgesteld dienen te worden na overleg in de ministerraad en dat omtrent de tweede bestreden handeling zulk overleg niet heeft plaatsgehad;

Overwegende dat de voormelde wet van 1 september 1980 van toepassing is op het militair personeel van de krijgsmacht; dat ze handelt over de voorwaarden voor de toekenning van een vakbondspremie en dat de artikelen 2, §§ 2 en 4, 5, §§ 3, 4 en 6 ervan de Koning machtigen bepaalde maatregelen ter uitvoering van de bewuste wet te nemen; dat artikel 9 ervan artikel 14 aanvult van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van

haar personeel, alsmede artikel 11 van de voornoemde wet van 11 juli 1978, door de Koning te machtigen om inzonderheid te bepalen wat dient te worden verstaan onder "bijdrageplichtig lid"; dat artikel 10, eerste lid, van de wet van 1 september 1980 bepaalt : "de koninklijke besluiten houdende uitvoering van deze wet worden in Ministerraad overgelegd"; dat in geen enkele bepaling van de wet van 11 juli 1978 staat dat de besluiten tot uitvoering van die wet dienen te worden vastgesteld na overleg in de Ministerraad; dat de wet van 1 september 1980 de wet van 11 juli 1978 op dat punt niet gewijzigd heeft; dat artikel 10 ervan alleen van toepassing is op de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering ervan en niet op die welke nodig zijn voor de uitvoering van de wetten die ze wijzigt; dat het middel niet gegrond is;

Overwegende dat een vierde middel, gericht tegen de tweede bestreden handeling, ontleend is aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet; dat de verzoekende partij tegen artikel 20 van de bestreden handeling inbrengt "dat tevergeefs gezocht wordt naar de grondslag van het verschil in behandeling waarin de overgangsbepaling voorziet tussen de erkende beroepsorganisaties in de zin van artikel 12 van de voornoemde wet van 11 juli 1978 en de andere vakorganisaties bedoeld in artikel 2, § 3, 1°, 2°, 4° en 5°, van de wet van 1 september 1980 betreffende de toekenning en de uitbetaling van een vakbondspremie aan sommige personeelsleden van de overheidssector", "dat dit des te meer nodig is daar tijdens de parlementaire voorbereiding van de wet van 21 april 1994 tot wijziging van de wet van 11 juli 1978 gepreciseerd is dat de representatieve vakorganisatie in de zin van artikel 5, 2°, van deze wet van 11 juli 1978 "vanzelfsprekend dezelfde vakbondsbijdrage als de andere zal ontvangen"" en "dat de overgangsbepaling van dit artikel dus discriminatoir blijkt ten opzichte van de verzoekende partij die door de toepassing van dat criterium van 0,74 pct. onmiddellijk

concurrentie ondervindt van andere vakorganisaties die tot dusver niet dat percentage hebben toegepast, terwijl ze daartoe gehouden waren met toepassing van het voormelde koninklijk besluit van 30 september 1980";

Overwegende dat artikel 9, tweeede lid, van het bestreden besluit als volgt omschrijft wat onder "bijdrageplichtig lid" dient te worden verstaan :

" het personeelslid, dat lid is van de betrokken syndicale organisatie op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het tellingsjaar en dat minstens voor de laatste drie maanden van dat voorafgaande jaar een syndicale bijdrage betaald heeft. De jaarlijkse syndicale bijdrage is ten minste gelijk aan 0,74 pct. van het bedrag van de geïndexeerde gewaarborgde brutojaarbezoldiging van toepassing op 1 juli van het jaar dat voorafgaat aan het tellingsjaar. De syndicale bijdrage wordt berekend op grond van het laagste bedrag van de jaarbezoldiging gewaarborgd aan de militair die 21 jaar oud is. De uitkomst van de hiervoor bedoelde bewerking wordt tot op het lagere vijfvoud afgerond";

dat artikel 20 van hetzelfde besluit de volgende overgangsbepaling bevat :

" In het kader van de eerste toepassing van artikel 5, 2°, van de wet en met het oog op het verrichten van de telllingen die moeten leiden tot de vaststelling door de controlecommissie van de representativiteit of van de niet-representativiteit, wordt verstaan onder bijdrageplichtig lid : het personeelslid dat op de dag bepaald met toepassing van artikel 19, tweede lid, lid is van de betrokken syndicale organisatie, en dat gedurende de laatste drie maanden van het jaar dat voorafgaat aan het telllingsjaar een syndicale bijdrage betaald heeft die vrij bepaald wordt door de syndicale organisatie en die ten minste gelijk is aan de bijdrage die gevraagd wordt op 1 januari 1994";

Overwegende dat de stelling van de verzoekende partij steunt op de tweevoudige hypothese dat het koninklijk besluit van 30 september 1980 betreffende de toekenning en de uitbetaling van een vakbondspremie aan sommige personeelsleden van de overheidssector van toepassing is op de telling die tot doel heeft de representatieve vakorganisatie in de zin van artikel 5,

2°, van de voormelde wet van 11 juli 1978 aan te wijzen, enerzijds, en dat de begrippen bijdragebetalend lid en bijdrageplichtig lid gelijkwaardig zijn, anderzijds; dat het koninklijk besluit van 30 september 1980, genomen ter uitvoering van de wet van 1 september 1980, alleen tot doel heeft de voorwaarden en de nadere regels voor de toekenning van die premie te preciseren; dat deze voorwaarden en nadere regels, behalve indien dit uitdrukkelijk anders zou voorgeschreven zijn, niet in verband mogen worden gebracht met een ander oogmerk zoals de telling van de leden van een vakorganisatie; dat anderzijds de begrippen bijdragebetalend lid en bijdrageplichtig lid van een vakorganisatie afzonderlijke begrippen zijn; dat de bijdragebetalende leden de leden zijn aan wie een vakbondspremie wordt toegekend, terwijl de bijdrageplichtige leden, een begrip dat opgenomen is in de wet van 11 juli 1978, de leden zijn die in aanmerking worden genomen om te bepalen of een vakorganisatie al dan niet representatief is; dat de omstandigheid dat de bijdragevoet die bepaald wordt in artikel 4, § 1, van het koninklijk besluit van 30 september 1980 dezelfde is als die welke voorgeschreven wordt bij artikel 9, tweede lid, van het bestreden besluit, onvoldoende grond oplevert om de begrippen bijdrageplichtig lid en bijdragebetalend lid gelijk te stellen, inzonderheid omdat door de vaststelling van een lagere bijdragevoet dan 0,74 pct. de toekenning van een vakbondspremie niet afgeschaft wordt, maar alleen het bedrag ervan verminderd wordt; dat de door de verzoekende partij aangevochten overgangsbepaling bijgevolg geen schending van het gelijkheidsbeginsel oplevert; dat de verzoekende partij overigens, vóór 1 januari 1995, naar het voorbeeld van andere vakorganisaties, aan haar leden een lagere bijdrage had kunnen vragen dan de referentie-bijdragevoet van 0,74 pct.; dat het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden :

1. het koninklijk besluit van 11 augustus 1994 tot wijziging van het koninklijk besluit van 20 oktober 1964 tot oprichting van een commissie van advies voor het militair personeel van de land-, de lucht- en de zeemacht en van de medische dienst;
2. de woorden "enkel wat betreft de eerste telling", in artikel 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 11 augustus 1994 tot oprichting van de controle-commissie bedoeld in artikel 11 van de wet van 11 juli 1978.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als de vernietigde besluiten.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op achttien oktober 1900 negenennegentig door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	DAURMONT,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier, **De Voorzitter,**

M.-Cl. HONDERMARCQ. **J.-Cl. GEUS.**

**VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.**